**Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**
2024-2029

**ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ**

# P10_TA(2025)0149

## Κανονισμός για την αποψίλωση των δασών – κατάλογος χωρών που παρουσιάζουν χαμηλό ή υψηλό κίνδυνο

### Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουλίου 2025 σχετικά με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2025/1093 της Επιτροπής, της 22ας Μαΐου 2025, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά κατάλογο χωρών που παρουσιάζουν χαμηλό ή υψηλό κίνδυνο παραγωγής σχετικών βασικών προϊόντων για τα οποία τα σχετικά παράγωγα προϊόντα δεν συμμορφώνονται με το άρθρο 3 στοιχείο α) (2025/2739(RSP))

*Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο*,

– έχοντας υπόψη τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2025/1093 της Επιτροπής, της 22ας Μαΐου 2025, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά κατάλογο χωρών που παρουσιάζουν χαμηλό ή υψηλό κίνδυνο παραγωγής σχετικών βασικών προϊόντων για τα οποία τα σχετικά παράγωγα προϊόντα δεν συμμορφώνονται με το άρθρο 3 στοιχείο α)[1],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τη διαθεσιμότητα στην αγορά της Ένωσης και την εξαγωγή από την Ένωση ορισμένων βασικών και παράγωγων προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010[2], και ιδίως το άρθρο 29 παράγραφος 2,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.°182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών

---

1 ΕΕ L, 2025/1093, 23.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1093/oj.

2 ΕΕ L 150 της 9.6.2023, σ. 206, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj.

σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή[1],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 115 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την πρόταση ψηφίσματος της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Κλίματος και Ασφάλειας των Τροφίμων,

– έχοντας υπόψη την ψηφοφορία στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2024, σχετικά με τον κανονισμό για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115 όσον αφορά τις διατάξεις σχετικά με την ημερομηνία εφαρμογής,

***Ανησυχίες σχετικά με την ποιότητα και τη μεθοδολογική ευρωστία των δεδομένων***

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προτεινόμενη κατηγοριοποίηση των χωρών ως προς τον κίνδυνο βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115 δεν αντικατοπτρίζει με ακρίβεια την τρέχουσα πραγματικότητα στις ενδιαφερόμενες χώρες, καθώς βασίζεται σε παρωχημένα δεδομένα και δεν ενσωματώνει όλους τους σχετικούς και διαθέσιμους δείκτες κινδύνου·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2025/1093 της Επιτροπής δεν αντικατοπτρίζει με ακρίβεια την πραγματικότητα στις ενδιαφερόμενες χώρες, καθώς δεν λαμβάνει υπόψη βασικούς πραγματικούς παράγοντες, ιδίως την τρέχουσα δυναμική της χρήσης γης και την υποβάθμιση των δασών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναγνώριση της υποβάθμισης ως παράγοντα κινδύνου θα είχε ως αποτέλεσμα ορισμένα κράτη μέλη να ενταχθούν σε κατηγορίες υψηλότερου κινδύνου, αμφισβητώντας έτσι την παραδοχή ότι οι αλυσίδες εφοδιασμού εντός της Ένωσης είναι αυτομάτως χαμηλού κινδύνου[2]·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι βασικές εξελίξεις στη διακυβέρνηση, τις τάσεις αποψίλωσης των δασών και τους μηχανισμούς επιβολής που έχουν σημειωθεί από την 31η Δεκεμβρίου 2020, η οποία είναι η καταληκτική ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115, δεν αντικατοπτρίζονται επαρκώς στη μεθοδολογία·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δεδομένα στα οποία βασίζεται η κατηγοριοποίηση των κινδύνων προέρχονται κυρίως από την αξιολόγηση των παγκόσμιων δασικών πόρων που διενεργήθηκε από τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών, με τις τελευταίες υποβολές πλήρους κύκλου ανά χώρα να είναι πριν το

---

1 ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

2 https://www.eea.europa.eu/publications/how-are-european-forest/how-are-european-forest-ecosystems-doing.

2020 και, ως εκ τούτου, τα δεδομένα αυτά δεν αντιπροσωπεύουν επαρκώς ή δίκαια τις πρόσφατες εθνικές προσπάθειες για την πρόληψη της αποψίλωσης των δασών, τις επικαιροποιημένες πολιτικές χρήσης γης, τις βελτιώσεις της δορυφορικής παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο και τις τελευταίες τάσεις αποψίλωσης σε αρκετές χώρες[1]·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεθοδολογία για την κατηγοριοποίηση των χωρών ως προς τον κίνδυνο στερείται διαφάνειας όσον αφορά τον τρόπο στάθμισης των διαφόρων παραγόντων κινδύνου και δεν λαμβάνει υπόψη την περιφερειακή μεταβλητότητα εντός των χωρών· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό εγείρει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τον δίκαιο χαρακτήρα και την αξιοπιστία της μεθοδολογίας ταξινόμησης·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεθοδολογία για την κατηγοριοποίηση των χωρών ως προς τον κίνδυνο είναι εσφαλμένη, διότι επικεντρώνεται κυρίως στα συνολικά ιστορικά ποσοστά αποψίλωσης των δασών και ότι η προσέγγιση αυτή αγνοεί τον πολυδιάστατο χαρακτήρα του κινδύνου αποψίλωσης, παραλείποντας να λάβει υπόψη το πλήρες πεδίο εφαρμογής των δεικτών που ορίζονται στο άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσέγγιση στην οποία βασίζεται η τρέχουσα μεθοδολογία που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1115 δεν παρέχει επαρκή ευελιξία για την έγκαιρη επικαιροποίηση, δημιουργώντας έτσι σημαντική αβεβαιότητα στην αγορά και πιθανή αστάθεια·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, χωρίς έναν σαφώς καθορισμένο μηχανισμό τακτικής και διαφανούς επαναξιολόγησης, η ταξινόμηση των χωρών σε κατηγορίες κινδύνου δεν ευθυγραμμίζεται με τις εξελισσόμενες συνθήκες, υπονομεύοντας έτσι τόσο την αποτελεσματικότητα του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115 όσο και τη λειτουργία των παγκόσμιων αγορών βασικών προϊόντων·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απουσία σαφών οδηγιών για την αλλαγή της κατηγοριοποίησης των χωρών ως προς τον κίνδυνο μέσω της αποδεδειγμένης προόδου υπονομεύει τον ρόλο του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115 ως θετικού μηχανισμού παροχής κινήτρων και περιορίζει τις δυνατότητές του να προωθήσει τον βιώσιμο μετασχηματισμό στην πράξη·

***Ανάλυση των προκλήσεων στην πρώτη κατηγορία κινδύνου των χωρών («κατηγορία χαμηλού κινδύνου»)***

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κριτήριο της καθαρής απώλειας δασών μεταξύ του 2015 και του 2020, το οποίο χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό της κατηγορίας χαμηλού κινδύνου που αναφέρεται στο άρθρο 29 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ)

---

1 https://www.fao.org/forest-resources-assessment/en.

2023/1115, θεωρεί ότι η συνολική απώλεια δασικών εκτάσεων αντί της αποψίλωσης ορίζεται στενά βάσει του εν λόγω κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων, ως εκ τούτου, περιοχών προσωρινής αλλαγής της δασικής κάλυψης ή δασικής διαχείρισης που δεν συνδέονται με τη μετατροπή της χρήσης γης, γεγονός που υπονομεύει τη μεθοδολογική συνοχή και την ασφάλεια δικαίου·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεθοδολογία για την κατηγοριοποίηση των χωρών ως προς τον κίνδυνο εισάγει ένα σχετικό όριο 0,2 % ετήσιας απώλειας δασικών εκτάσεων και ένα απόλυτο όριο ετήσιας απώλειας δασών 70 000 εκταρίων, χωρίς να παρέχει σαφή αιτιολόγηση για τις συγκεκριμένες αυτές τιμές· λαμβάνοντας υπόψη ότι αξίζει να σημειωθεί ότι ορισμένες χώρες με υψηλή αποψίλωση, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, βρίσκονται λίγο κάτω από το απόλυτο όριο, εγείροντας ερωτήματα σχετικά με την αντικειμενικότητα και την ευρωστία των επιλεγμένων δεικτών αναφοράς·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στερείται ακρίβειας η αξιολόγηση του κινδύνου αποψίλωσης με βάση την επέκταση των καλλιεργήσιμων εκτάσεων που χρησιμοποιούνται για τα σχετικά βασικά προϊόντα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115, και την κλίμακα της ζωικής παραγωγής και της παραγωγής ξυλείας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμπερίληψη της συνολικής παραγωγής ξυλείας ως υποκατάστατου του κινδύνου αποψίλωσης είναι μεθοδολογικά αμφισβητήσιμη, καθώς συγχέει τις νόμιμες δασοκομικές δραστηριότητες με την αποψίλωση που προκαλείται από την αλλαγή της χρήσης γης·

***Έλλειψη ανάλυσης και ευαισθησίας όσον αφορά το πλαίσιο***

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ισχύον σύστημα ύπαρξης μόνο τριών κατηγοριών κινδύνου δεν αρκεί για την επαρκή διαφοροποίηση μεταξύ χωρών με πολύ διαφορετικά επίπεδα κινδύνου αποψίλωσης·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη διαφοροποιημένης προσέγγισης θα μπορούσε να υπονομεύσει το κίνητρο για πιο φιλόδοξες κυβερνήσεις να αναλάβουν περαιτέρω δράση, καθώς πλήττει αποτελεσματικά την πρόοδο και δεν αναγνωρίζει ουσιαστικές προσπάθειες για την καταπολέμηση της αποψίλωσης των δασών·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αντιμετωπίσει τις μεθοδολογικές ελλείψεις του ισχύοντος τριμερούς συστήματος ταξινόμησης εξετάζοντας το ενδεχόμενο καθιέρωσης μιας τέταρτης κατηγορίας κινδύνου — «αμελητέος κίνδυνος» — ώστε να αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα σύμφωνα με την οποία, σε ορισμένες χώρες ή περιφέρειες, ο κίνδυνος αποψίλωσης ή υποβάθμισης των δασών είναι πράγματι αμελητέος λόγω των ισχυρών νομικών πλαισίων, της χαμηλής δυναμικής αλλαγής της χρήσης γης και των πρακτικών βιώσιμης διαχείρισης της γης·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ισχύον σύστημα ενέχει τον κίνδυνο υπεραπλούστευσης του κινδύνου αποψίλωσης των δασών με τη

χορήγηση καθεστώτος σε χώρες με βάση παρωχημένα δεδομένα ή εθνικούς μέσους όρους, γεγονός που θα μπορούσε να δημιουργήσει ψευδές αίσθημα ασφάλειας και ενδεχομένως να μειώσει την υποχρέωση δέουσας επιμέλειας για τα προϊόντα που προέρχονται από περιοχές όπου συνεχίζεται η παράνομη αποψίλωση των δασών·

IZ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρόλο που τα τρέχοντα δεδομένα έχουν δείξει τοπική αύξηση της αποψίλωσης των δασών σε ορισμένες περιοχές του πλανήτη, οι εξελίξεις αυτές υπογραμμίζουν την ανάγκη για αναλυτική, ειδική ανά περιφέρεια παρακολούθηση και όχι για στατικές εθνικές ταξινομήσεις κινδύνου, οι οποίες ενέχουν κίνδυνο εσφαλμένου χαρακτηρισμού της συνολικής τάσης και παράκαμψης της περιφερειακής προόδου ή οπισθοδρόμησης·

IH. λαμβάνοντας υπόψη ότι αξιόπιστες έρευνες και μακροπρόθεσμες μελέτες, όπως η «Deforestation in the Amazon: Past, Present and Future» (Αποψίλωση στον Αμαζόνιο: παρελθόν, παρόν και μέλλον)[1], που δημοσιεύτηκε από το Amazon Network of Georeferenced Socio-Environmental Information το 2023, καταδεικνύει την πολυπλοκότητα και τη μεταβλητότητα της δυναμικής της αποψίλωσης των δασών που οφείλεται στους πολιτικούς κύκλους, τα επίπεδα επιβολής και τις τοπικές κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και, ως εκ τούτου, υποστηρίζει την ανάγκη για μια πιο προσαρμοστική, ευαίσθητη στο πλαίσιο προσέγγιση αντί για αυστηρούς δείκτες αναφοράς ανά χώρα·

IΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το τρέχον μοντέλο ταξινόμησης κινδύνων δεν λαμβάνει υπόψη την αστάθεια των παγκόσμιων αγορών βασικών προϊόντων, όπου οι διακυμάνσεις των τιμών, η δυναμική του εμπορίου και οι μετατοπίσεις της ζήτησης μπορούν να μεταβάλουν ταχέως τις πιέσεις αποψίλωσης των δασών·

K. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ταξινόμηση κινδύνου θα πρέπει επίσης να επιτρέπει τη δημιουργία ενός ρυθμιζόμενου μηχανισμού αντιστάθμισης, ο οποίος θα εφαρμόζεται αποκλειστικά εκτός των περιοχών πρωτογενούς ή υψηλής βιοποικιλότητας·

***Ανησυχίες σχετικά με τη δικαιοσύνη, τη νομιμότητα και την παγκόσμια δέσμευση***

KA. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ισχύον σύστημα συγκριτικής αξιολόγησης ανά χώρα μπορεί να αποθαρρύνει τη συνεργασία και την ανταλλαγή δεδομένων από τις χώρες που παράγουν σχετικά βασικά προϊόντα, ιδίως εάν θεωρούν άδικη ή πολιτικά υποκινούμενη την κατηγοριοποίηση των χωρών ως προς τον κίνδυνο· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προώθηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και δέσμευσης απαιτεί μια δίκαιη, τεκμηριωμένη και συνεργατική προσέγγιση που θα ενθαρρύνει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία και όχι την

[1] https://infoamazonia.org/wp-content/uploads/2023/03/DEFORESTACION-AMAZONIA-2025_21032023.pdf.

τιμωρητική επισήμανση·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι περιβαλλοντικές οργανώσεις και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών από χώρες που παράγουν σχετικά βασικά προϊόντα έχουν εγείρει ανησυχίες σχετικά με την έλλειψη διαβούλευσης χωρίς αποκλεισμούς κατά την ανάπτυξη του συστήματος συγκριτικής αξιολόγησης ανά χώρα, τονίζοντας τη σημασία των συμμετοχικών διαδικασιών στις οποίες συμμετέχουν αυτόχθονες κοινότητες, τοπικοί φορείς και περιφερειακές αρχές·

1. εκτιμά ότι ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2025/1093 υπερβαίνει τις εκτελεστικές αρμοδιότητες που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115·

2. ζητεί από την Επιτροπή να καταργήσει τον εκτελεστικό κανονισμό της (ΕΕ) 2025/1093·

3. καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει το σύστημα συγκριτικής αξιολόγησης ανά χώρα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι βασίζεται σε επικαιροποιημένα δεδομένα, επιτρέπει την περιφερειακή διαφοροποίηση και περιλαμβάνει διαφανή στάθμιση των δεικτών κινδύνου·

4. παροτρύνει την Επιτροπή να θεσπίσει σαφείς, χρονικά προσδιορισμένες και διαφανείς διαδικασίες για την επαναξιολόγηση της κατηγοριοποίησης των χωρών ως προς τον κίνδυνο σε τακτική βάση, με βάση μετρήσιμη πρόοδο και επικαιροποιημένα επιστημονικά δεδομένα·

5. τονίζει τη σημασία της συνεργασίας με τις χώρες που παράγουν σχετικά βασικά προϊόντα και τα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω συμμετοχικών διαδικασιών χωρίς αποκλεισμούς, καθώς και της παροχής στήριξης για μεταρρυθμίσεις στη διακυβέρνηση των δασών και συστήματα ιχνηλασιμότητας·

6. ζητεί συμπληρωματικά μέτρα, όπως οι δασικές εταιρικές σχέσεις, η τεχνική βοήθεια και τα κίνητρα για το δίκαιο εμπόριο, τα οποία θα συνοδεύουν τη διαδικασία συγκριτικής αξιολόγησης και θα προωθούν τον βιώσιμο μετασχηματισμό στις περιφέρειες παραγωγής πρώτων υλών·

7. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών.